

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-9468

Chișinău

21 august 2024

Biroul permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului), aprobat în ședința Guvernului din 21 august 2024, conform Deciziei protocolare nr.34.7/2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Sănătății.

Anexe:

1. Copia Deciziei protocolare (1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 16 file);
3. Nota informativă (10 file);
4. Avizele și recomandările recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice (18 file);
5. Rapoartele de expertiză (expertiza de compatibilitate cu legislația UE, expertiza anticorupție, expertiza juridică) (22 file);
6. Sinteza (88 file);
7. Tabelul de concordanță (23 file);
8. Tabelul comparativ (47 file);
9. Alte materiale, după caz (analiza impactului de reglementare, expertiza și extras din procesul-verbal) (30 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman Cazan

Ex. Vasiliu Vasile, tel. 022 250 595; vasile.vasiliu@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	280	
"dd"	08	2024
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIE PROTOCOLARĂ nr.34.7/2024

Extras din procesul-verbal nr.34 (pct.7)
al ședinței Guvernului din 21 august 2024

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului)**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului).

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Proiect

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art. 2 (pct. 1, 9, 13, 17, 19, 22, 28, 31), art. 3 (4), art. 4 (2) paragraful 2, art. 5 (6), art. 6 (1)-(2), art. 7 (7) și (12) ultimul paragraf; art. 8 (4), art. 9 (3) paragraful 4, și 9 (4), lit. (a) și (b); art. 11 (5) paragraful 2; art. 12 (2), lit. (b); art. 13 (1), lit. (b), (e) și (2), art. 14; art. 20 (2), lit. (a) – (g), (3), lit. (e) – (g) și (4), lit. (a) – (vi) din Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, CELEX: 32014L0040, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2014, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022 și pct. 16 (noțiunea de „mediu fără fum”) din Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun, CELEX: 32009H1205(01), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 296 din 5 decembrie 2009.

Art. I. – Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 258-261, art. 489), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După clauza de adoptare se introduce clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta lege transpune parțial:

1) Directiva 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, CELEX: 32014L0040, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2014, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022;

2) Directiva 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011 privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat, CELEX: 32011L0064, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 176 din 5 iulie 2011;

3) Recomandarea Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun, CELEX: 32009H1205(01), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 296 din 5 decembrie 2009.”

2. Articolul 2:

la noțiunile „promovare a produselor din tutun”, „publicitate, promovare și sponsorizare transfrontalieră a produselor din tutun” și „sponsorizare a produselor din tutun”, după cuvintele „produselor din tutun” se introduc cuvintele „și a produselor conexe”;

la noțiunile „aerosol de produs din tutun sau de produs conex” și „emisii” cuvintele „care nu arde” se substituie cu cuvântul „încălzit”;

la noțiunea „fumat”, cuvintele „care nu arde” se substituie cu cuvântul „încălzit”, iar după textul „indiferent dacă aerosolul este inhalat sau expirat activ,” se introduce textul „sau posesia, sau controlul unei narghilea activată pentru utilizare, indiferent dacă în narghilea se utilizează produse din tutun sau produse conexe,”;

noțiunea „nicotină” va avea următorul cuprins:

„*nicotină* – alcaloid (o substanță chimică care conține azot) produs de planta de tutun sau produs sintetic”;

noțiunea „produse din plante pentru fumat” se completează cu textul „sau mocnire ori încălzire, sau a oricărui alt proces”;

noțiunea „produse din tutun pentru fumat” va avea următorul cuprins:

„*produse din tutun pentru fumat* – produse din tutun altele decât produsele dintutun care nu arde,”.

noțiunea „rezervă din tutun” va avea următorul cuprins:

„*rezervă din tutun* – produs din tutun destinat utilizării prin intermediul unui dispozitiv de încălzire a tutunului,”

noțiunea „tutun pentru narghilea” se completează cu următorul enunț:

„Dacă un produs poate fi utilizat atât pentru narghilea, cât și pentru rulat, se consideră că este tutun pentru rulat.”;

la noțiunea „țigaretă electronică”, după cuvintele „flacon de reumplere” se introduce textul „, inclusiv fără nicotină,”;

se completează, în ordine alfabetică, cu următoarele noțiuni:

„*flacon de reumplere fără nicotină* – recipient cu un lichid care nu conține nicotină și care poate fi folosit pentru reumplerea unei țigaretă electronice;

mediu fără fum– un mediu care este 100% fără fum de tutun, fără aerosol de produs din tutun sau de produs conex și în care fumul de tutun, aerosolul de produs din tutun sau de produs conex nu poate fi văzut, mirosit, simțit sau măsurat;

modificare substanțială a circumstanțelor – o creștere a volumului de vânzări pe categorii de produse din tutun și produse conexe de cel puțin 10%, pe baza datelor de vânzări transmise, sau o creștere a nivelului prevalenței utilizării în grupul de consumatori cu vârsta de sub 25 de ani cu cel puțin 5 puncte procentuale pentru respectiva categorie de produse pe baza unor studii de prevalență validate de către Organizația Mondială a Sănătății, în orice caz, se consideră că nu a avut loc o modificare substanțială a circumstanțelor dacă volumul de vânzări al unei categorii de produse, la nivelul vânzării cu amănuntul, nu depășește 2,5% din volumul total al vânzărilor de produse din tutun și produse conexe;

nivelul emisiilor – conținutul de emisii sau emisiile maxime, inclusiv zero emisii, pentru o substanță dintr-un produs din tutun sau produs conex, măsurate în miligrame;

pliculețe cu nicotină – produs conex care conține nicotină de uz oral, constând din pulbere de nicotină extrasă din tutun sau sintetică, precum și din alte ingrediente, porționate în pliculețe preumplute;

produse din tutun încălzit – produs nou din tutun care este încălzit pentru a produce aerosol de produs din tutun, care conține nicotină și alte substanțe chimice, și care ulterior este inhalat de către utilizator. În sensul prezentei legi, produsul din tutun încălzit se consideră un produs din tutun pentru fumat;

pungă – pachet unitar de tutun de rulat, fie sub forma unui buzunar dreptunghiular cu o clapă care acoperă deschizătura, fie sub forma unei pungi care se menține în poziție verticală;

tutun – frunze și alte părți naturale, prelucrate sau neprelucrate, ale plantelor de tutun, inclusiv tutunul expandat și reconstituit;”.

3. La articolul 4 alineatul (3), cuvintele „și de standardele naționale” se exclud.

4. La articolul 5 alineatul (1), cuvintele „standardelor conexe” se exclud.

5. Articolul 9 se abrogă.

6. La articolul 11:

în alineatul (4), cuvintele „produselor din tutun respective ori modificarea intensității arderii” se substituie cu cuvintele „sau modificarea intensității arderii ori mocnirii sau încălzirii produselor respective”;

alineatele (5) și (7) se abrogă.

7. La articolul 12:

alineatul (2) se abrogă;

în alineatul (3), înainte de acronimul „ISO” se introduce acronimul „SM”, în toate cazurile;

alineatul (4) se completează cu textul „în laboratoare autorizate, care nu

sunt deținute și nici controlate în mod direct sau indirect de către industria tutunului”;

se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Ministerul Sănătății propune Organismului național de standardizare spre adoptare standarde asupra cărora au convenit părțile la Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului, referitoare la nivelurile maxime de emisii pentru țigarete, altele decât emisiile menționate la alin.(1), și referitoare la emisiile produselor din tutun, altele decât țigarele”.

8. La articolul 13:

alineatul (3) se completează cu literele d) și e) cu următorul cuprins:

„d) studiile interne și externe de care dispun cu privire la cercetarea pieței și preferințele diverselor grupuri de consumatori, inclusiv tinerii și fumătorii curenți, referitoare la ingrediente și emisii, precum și rezumatele oricăror studii de piață pe care le realizează atunci când lansează produse noi din tutun sau produse conexe noi;

e) volumul anual al vânzărilor per marcă și tip de produs de tutun sau produs conex, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire, raportate în număr, kilograme sau litri lichide, după caz.”;

se completează cu alineatele (6) și (7) cu următorul cuprins:

„(6) Pe lângă obligațiile de raportare prevăzute în prezentul articol, se aplică obligații de raportare extinsă în cazul anumitor aditivi ce se conțin în țigarete și tutunde rulat, care sunt incluși pe lista prioritară, aprobată de Guvern. Această listă cuprinde aditivii:

a) pentru care există indicații inițiale, cercetări sau reglementări în alte jurisdicții, care sugerează că aceștia au una dintre proprietățile stabilite la alineatul (7);

b) care fac parte dintre aditivii cei mai utilizați în mod obișnuit, din punctul de vedere al masei sau al numărului, potrivit ingredientelor raportate.

(7) Producătorii și importatorii de țigarete și tutun de rulat care conțin un aditiv care este inclus pe lista prioritară prevăzută la alineatul (6) trebuie să efectueze studii cuprinzătoare care să examineze pentru fiecare aditiv dacă acesta:

a) contribuie la toxicitatea sau la potențialul de dependență al produselor vizate și dacă acest lucru are drept efect creșterea nivelului de toxicitate sau a potențialului de dependență în oricare dintre produsele vizate, într-un mod semnificativ sau măsurabil;

b) determină o aromă caracteristică;

c) facilitează inhalarea sau absorbția nicotinei;

d) duce la formarea de substanțe care au proprietăți cancerigene, mutagene, sau toxice pentru reproducere (CMR), în ce cantități și dacă acest lucru are drept efect intensificarea proprietăților CMR ale oricăruia dintre produsele vizate, într-un mod semnificativ sau măsurabil”.

9. Denumirea capitolului V se completează cu cuvintele „ȘI PRODUSELOR CONEXE”.

10. La articolul 15:

la alineatul (1), după cuvintele „produselor de tutun” se introduc cuvintele „și al produselor conexe”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Avertismentele de sănătate nu se imprimă pe timbrele de acciz, nu ascund sau întrerup în niciun fel marcajele de preț, marcajele de urmărire și asigurare a trasabilității sau elementele de securitate de pe pachetele unitare”.

11. Articolul 16:

la alineatul (3):

la litera a), textul „În cazul tutunului de rulat, acesta din urmă se imprimă pe suprafața care devine vizibilă la deschiderea pachetului” se substituie cu textul „Pentru tutunul de rulat comercializat în pungi, avertismentul general și mesajul de informare apar pe suprafețele care asigură vizibilitatea deplină a avertismentelor de sănătate respective. Pentru tutunul de rulat ambalat în pachete cilindrice, avertismentul general apare pe suprafața exterioară a capacului, iar mesajul de informare pe suprafața interioară a capacului;”.

litera b) va avea următorul cuprins:

„b) să acopere 50% din suprafețele pe care sunt imprimate, având o lățime minimă de 20 mm;”;

la alineatul (4) litera f), textul „două seturi, a câte 7” se substituie cu textul „trei seturi, a câte 14”.

12. Se completează cu articolul 16¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 16¹.** Etichetarea produselor conexe.

(1) Pe fiecare pachet unitar și pe orice ambalaj exterior al țigaretelor electronice care conțin nicotină și al flacoanelor de reumplere se imprimă avertismentul de sănătate: „Acest produs conține nicotină. Nicotina generează un grad ridicat de dependență”.

(2) Pe fiecare pachet unitar și pe orice ambalaj exterior al țigaretelor electronice fără nicotină și al flacoanelor de reumplere fără nicotină se imprimă avertismentul de sănătate: „Fumatul acestui produs dăunează sănătății dumneavoastră”.

(3) Pe fiecare pachet unitar și pe orice ambalaj exterior al produselor din plante pentru fumat se imprimă avertismentul de sănătate: „Fumatul acestui produs dăunează sănătății dumneavoastră”.

(4) Avertismentul de sănătate trebuie:

a) să fie imprimat cu caractere aldine negre, de tip Helvetica, pe fond alb, dimensiunea caracterelor ocupând suprafața maximă din aria repartizată textului;

b) să fie amplasat centrat pe suprafața repartizată, iar pe pachetele unitare

și pe ambalajele exterioare care au părți laterale, să fie dispuse paralel cu marginea laterală a pachetului unitar sau a ambalajului exterior;

c) să fie încadrat într-un chenar negru, cu lățimea de cel puțin 3 mm și de cel mult 4 mm, care apare în exteriorul suprafeței rezervate pentru avertismente;

d) să fie imprimat pe cele două suprafețe mai mari ale pachetului unitar și ale oricărui ambalaj exterior;

e) să acopere cel puțin 30% din aria externă a suprafeței corespunzătoare apachetului unitar și a oricărui ambalaj exterior.”

13. La articolul 17:

în denumirea articolului, în alineatele (1) și (2) după textul „țigarele,” se introduce textul „produsele din tutun încălzit.”

14. Articolul 17¹ se abrogă.

15. La articolul 19:

în denumirea și în tot cuprinsul articolului, cuvintele „produs din tutun”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „produs din tutun sau produs conex”, la forma gramaticală corespunzătoare;

la alineatul (1):

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) promovează un produs din tutun sau produs conex sau încurajează consumul lui prin crearea unei impresii eronate cu privire la caracteristicile, efectele asupra sănătății, riscurile sau emisiile acestuia, etichetele nu includ nici o informație în legătură cu conținutul de nicotină, gudron sau monoxid de carbon al produsului din tutun”;

la litera b), după textul „și altele asemenea,” se introduc cuvintele „sau că are drept scop reducerea efectului unor componente dăunătoare ale fumului”;

se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) sugerează că un anumit produs din tutun sau produs conex are o biodegradabilitate mai bună sau alte avantaje de mediu;

f) creează impresia unor avantaje economice prin includerea unor bonuri imprimate, oferte de reducere, de distribuire gratuită, oferte de tipul „două produse la preț de unul” sau alte oferte similare”.

16. Se completează cu articolul 19¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 19¹. Aspectul și conținutul pachetelor unitare

(1) Pachetele unitare de țigarete au o formă paralelipipedică. Se acceptă marginile rotunde sau șanfrenate, cu condiția ca avertismentul de sănătate să acopere o suprafață echivalentă cu cea de pe un pachet fără astfel de margini. Pachetele unitare de tutun de rulat au o formă paralelipipedică ori cilindrică sau forma unei pungi. Un pachet unitar de țigarete include cel puțin 20 de țigarete.

Un pachet unitar de tutun de rulat conține cel puțin 30 g de tutun.

(2) Un pachet unitar de țigarete poate fi din carton sau din material moale și nu are o deschizătură care să poată fi reînchisă sau resigilată după ce este deschisă prima dată, alta decât capacul cu clapă superioară basculantă și capacul rabatabil al cutiei cu capac lateral. Pentru pachetele ce au capac cu clapă superioară basculantă sau capac rabatabil, capacul se fixează numai de partea posterioară a pachetului unitar.”.

17. La articolul 21:

în denumire, cuvintele „Publicitatea și promovarea prin sponsorizare a” se substituie cu textul „Publicitatea, promovarea și sponsorizarea”;

se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) La producerea de jocuri de calculator, inclusiv jocurile video și jocurile online, jocuri de societate destinate oricărei categorii de vârstă, programe audiovizuale destinate oricărei categorii de vârstă, inclusiv filmele TV și video, spectacole de teatru și de divertisment, programele radio, TV și de știri, se interzice prezentarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, precum și a procesului de folosire al acestor produse, cu excepția cazului în care o astfel de prezentare face parte din intenția artistică a autorilor, iar jocurile, materialele audiovizuale, spectacolele sau programele în cauză sunt destinate adulților.

(1²) La difuzarea materialelor audiovizuale, inclusiv a filmelor TV și video, a programelor de știri, programelor audiovizuale de studio sau realizate în direct care conțin scene cu produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, precum și scene cu procesul de consum al produselor menționate, se aplică normele stabilite în Codul serviciilor media audiovizuale ale Republicii Moldova nr. 174/2018”;

la alineatul (9), după cuvintele „Se interzice” se introduce textul „aplicarea ofertelor de reducere a prețurilor”;

la alineatul (10), după cuvintele „de către” se introduce textul „Consiliul Audiovizualului, în conformitate cu Codul serviciilor media audiovizuale ale Republicii Moldova nr.174/2018,” iar după cuvintele „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” se introduce textul „, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor””.

18. La articolul 22:

la alineatul (2), cuvântul „Notificarea” se substituie cu cuvintele „Notificareaprivind produsele din tutun și cea privind produsele din plante pentru fumat”;

se completează cu alineatele (3) și (4) cu următorul cuprins:

„(3) Notificarea privind țigarele electronice sau flacoanele de reumplere setransmite în format electronic, cu șase luni înainte de plasarea pe

piață a produsului.

(4) Notificarea privind țigarele electronice sau flacoanele de reumplere, inclusiv cele fără nicotină, conține următoarele informații:

a) denumirea și informațiile de contact ale producătorului, ale unei persoane juridice sau fizice responsabile și, după caz, ale importatorului;

b) lista tuturor ingredientelor conținute de produs și a emisiilor rezultate în urma utilizării acestuia, pe denumiri de mărci și pe tipuri, cu includerea cantităților aferente;

c) date toxicologice privind ingredientele și emisiile produsului, inclusiv în situațiile în care ingredientele fac obiectul încălzirii, menționând în special efectele acestora asupra sănătății consumatorilor în urma inhalării și luând în considerare, printre altele, orice eventual efect de dependență;

d) informații cu privire la doza de nicotină și cantitatea de nicotină absorbită în momentul consumului în condiții de utilizare normală sau în condiții ce pot fi prevăzute în mod rezonabil;

e) o descriere a componentelor produsului, inclusiv, dacă este cazul, a mecanismului de deschidere și de reumplere a țigaretii electronice sau a flacoanelor de reumplere, inclusiv cele fără nicotină;

f) o descriere a procesului de producere, inclusiv dacă acesta presupune o producere în serie, și o declarație că procesul de producere asigură conformitatea cu cerințele prevăzute de prezenta lege;

g) o declarație conform căreia producătorul și importatorul dețin responsabilitatea deplină pentru calitatea și siguranța produsului atunci când este introdus pe piață și utilizat în condiții normale sau în condiții ce pot fi prevăzute în mod rezonabil.”

19. La articolul 23:

alineatul (1):

litera a) se abrogă;

se completează cu literele f)-h) cu următorul cuprins:

„f) cu excepția nicotinei, lichidele care conțin nicotină nu au ingrediente care să prezinte riscuri pentru sănătatea umană, fie că sunt sau nu supuse încălzirii;

g) țigaretile electronice eliberează doze constante/fixe de nicotină în condiții de utilizare normală;

h) țigaretile electronice și flacoanele de reumplere, inclusiv cele fără nicotină, sunt astfel fabricate încât să se prevină intervenția necorespunzătoare asupra acestor produse și manipularea necorespunzătoare a acestora de către copii, de asemenea sunt protejate împotriva casabilității sau a scurgerilor de lichide și sunt prevăzute cu un mecanism care asigură reumplerea fără scurgeri de lichide.”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Cerințele tehnice pentru mecanismul de reumplere al țigaretelor

electronice se aprobă de Guvern.”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Pachetele unitare de țigarete electronice și de flacoane de reumplere, inclusiv cele fără nicotină, includ un pliant cu:

a) instrucțiuni de utilizare și păstrare, care precizează că utilizarea produsului nu este recomandată tinerilor și nefumătorilor;

b) contraindicații;

c) avertismente pentru grupurile de risc specifice;

d) eventualele efecte adverse;

e) potențialul de dependență și toxicitate;

f) informațiile de contact ale producătorului sau ale importatorului și ale unei persoane de contact fizice sau juridice”;

alineatele (3)-(5) se abrogă.

20. La articolul 24:

la alineatul (1), după cuvintele „pentru uz nazal” se completează cu textul „, precum și a următoarelor produse conexe: pliculețe cu nicotină”.

se completează cu alineatul (1⁴) cu următorul cuprins:

„(1⁴) Se interzice comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora:

a) prin unități de comerț ambulant - amovibile: pavilion, gheretă, tonetă (cort), tarabă (tejghea, stand, vitrină/sau alt utilaj specializat de comerț), aparat automat pentru vânzări (vendingmachine – conform uzanțelor internaționale), precum și prin unități de comerț ambulant – mobile: automagazin, rulotă (de tip comercial), cărucior, coș/ladă (facilitate care poate fi mânăuită de o persoană fizică), voiajor comercial (negustor ambulant), vrac sezonier;

b) fără documente justificative, eliberate de producători sau importatori, care să demonstreze proveniența și să asigure trasabilitatea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora;

c) în alt ambalaj decât cel original al producătorului sau cu ambalajul deteriorat;

d) în pachete unitare care conțin mai puțin de 20 de țigarete sau rezerve din tutun, sau țigări de foi (cigarillos), sau din pachete unitare deschise, sau la bucată;

e) în pachete de stil „ruj de buze” sau în pachete care fac asociere cu produsele alimentare sau cosmetice ori cu jucării;

f) în unitățile comerciale amplasate în sediile autorităților publice ale statului, instituțiilor medico-sanitare și instituțiilor de învățământ.”

21. Articolul 25:

la alineatul (1), literele b), d), e), f), g) se exclud;

alineatul (6) se completează cu enunțul: „În sensul prezentului alineat, se utilizează suprafața comercială a unității comerciale, astfel cum este definită conform Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior.”

22. Articolul 26:

alineatul (1):

la litera a) textul „inclusiv în locurile de uz comun,” se exclude;

literele b), c) și d) vor avea următorul cuprins:

„b) în spațiile publice deschise ale sediilor, inclusiv pe teritoriile aferente, ale tuturor autorităților publice ale statului, instituțiilor medico-sanitare, instituțiilor de învățământ, instituțiilor sociale, instituțiilor culturale, instituțiilor sportive, indiferent de tipul de proprietate, precum și ale entităților care prestează servicii publice conform Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice și ale entităților care prestează servicii publice de gospodărie comunală conform Legii nr. 1402/2002 serviciilor publice de gospodărie comunală;

c) în raza de 10 m de la intrarea în spațiile publice închise și la locurile de muncă, de la ferestrele care se deschid și de la locurile/instalațiile de captare a aerului pentru spațiile publice închise și pentru locurile de muncă;

d) pe terenurile de joacă pentru copii, pe terenurile de sport, în parcurile de distracții, în parcurile acvatice, în preajma piscinelor, pe plaje”;

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) în stațiile de transport public, precum și pe teritoriile aferente destinate și folosite pentru îmbarcarea/debarcarea persoanelor transportate”;

la litera h), textul „în spațiile de uz comun ale blocurilor de locuit și ale căminelor” se substituie cu textul „în locurile de uz comun destinate și folosite pentru trecerea în locuințe (scări, coridoare, cabina ascensorului), precum și în alte spații comune care sunt parte componentă a blocului locativ și a construcțiilor auxiliare”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Angajatorii, proprietarii sau managerii spațiilor publice și ai locurilor de muncă, ai mijloacelor de transport public, indiferent de tipul de proprietate și modul de acces, asigură un mediu fără fum în conformitate cu interdicțiile fumatului indicate la alin. (1).”.

23. La articolul 27 alineatul (2), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) să afișeze la intrarea în încăperi/spații/mijloacele de transport public, precum și în alte locuri în care fumatul este interzis, în cel mai vizibil loc, semnul unic de interzicere a fumatului prevăzut în anexa la prezenta lege – o țigaretă aprinsă, un dispozitiv pentru încălzirea tutunului activat, o țigaretă electronică activată și o narghilea activată, toate într-un cerc roșu, barate de o linie roșie transversală, care poate fi însoțit de avertismentul „Fumatul este interzis. Fumatul în aceste încăperi/spații/transportul public contravine legii.”.

24. Articolul 28:

la litera c), după cuvântul „financiare” se introduce textul „, materiale”;
se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Mecanismul de supraveghere a respectării interdicțiilor privind parteneriatele cu industria tutunului se aprobă de Guvern.”

25. Articolul 29:

la alineatul (1), textul „contribuțiilor voluntare, financiare” se substituie cu textul „contribuțiilor voluntare financiare, materiale”;

la alineatul (2), cuvintele „contribuțiilor financiare” se substituie cu textul „contribuțiilor voluntare financiare, materiale”.

26. Articolul 30 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Modul de prevenire și soluționare a conflictelor de interese în procesul de elaborare și implementare a politicilor publice de control al tutunului se aprobă de Guvern.”

27. La articolul 31, cuvintele „Ministerul Sănătății” se substituie cu cuvintele „Agenția Națională pentru Sănătate Publică”.

28. La articolul 32 alineatul (3), după cuvintele „produselor din tutun” se introduce textul „și produselor conexe în conformitate cu Codul fiscal 1163/1997”.

29. La articolul 34:

în denumire, după cuvintele „consumului de produse din tutun” se introduce textul „, de produse conexe”;

alineatul (1):

la litera a), cuvintele „consumului produselor din tutun” se substituie cu cuvintele „consumului produselor din tutun și produselor conexe”;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) monitorizarea producerii, importului și comercializării tutunului, a comercializării produselor din tutun și produselor conexe și a activităților legate de acestea, inclusiv prin solicitarea datelor generate de alte autorități ale administrației publice centrale și locale, conform atribuțiilor”;

se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) constatarea condițiilor de modificare substanțială a circumstanțelor, cu înaintarea propunerilor Guvernului pentru adoptarea unor măsuri de intervenție de reducere a prevalenței consumului produselor din tutun și produselor conexe la anumite categorii de consumatori.”

30. La articolul 37, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Nerespectarea legislației privind protecția contra expunerii la fumul

de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex în spațiile publice, la locurile de muncă și în mijloacele de transport public, indicate la art. 26 alin. (1), și privind comercializarea, publicitatea, promovarea și sponsorizarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, inclusiv prin publicitate online de către persoana juridică, constatată repetat sau a treia oară și mai mult în cursul aceluiași an calendaristic de către organele de specialitate cu drept de constatare și examinare a contravențiilor, duce la înăsprirea sancțiunilor, în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.”.

31. Se completează cu o anexă cu următorul cuprins:

„Anexă

Semnul unic de interzicere a fumatului

”.

Art. II. – Articolul 17 din Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 172-175, art. 839), cu modificările ulterioare, se completează cu aliniatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Se interzice acceptarea oricărui tip de contribuție voluntară, financiară, materială sau de altă natură, din partea companiilor din industria tutunului sau altor instituții susținute, inclusiv financiar, direct sau indirect de către industria tutunului, precum și promovarea, inclusiv în mass-media, scrisă, audiovizuală, on-line, de orice produse din tutun sau produse conexe ca având un nivel de risc redus pentru sănătate cu recomandarea acestora în practica medicală ca alternative pentru fumat.”.

Art. III. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 46¹ alineatul (11), textul „, art. 364¹” se exclude.

2. Articolul 91¹:

la alineatul (3), după textul „pentru uz nazal,” se introduce textul „pliculețelor cu nicotină,”;

la alineatul (10), sancțiunea se completează cu textul „cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an”;

la alineatul (13), textul „72 la 90” se substituie cu textul „175 la 200”;

alineatele (15) și (16) vor avea următorul cuprins:

„(15) Admiterea fumatului în spațiile, locurile și mijloacele de transport public indicate la art. 26 alin.(1) din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului se sancționează cu amendă de la 210 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 270 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(16) Fumatul în spațiile, locurile și mijloacele de transport indicate la art. 26 alin.(1) din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului se sancționează cu amendă de la 35 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore.”;

alineatele (17) și (18) se abrogă;

la alineatul (21), dispoziția va avea următorul cuprins:

„(21) Aplicarea ofertelor de reducere a prețurilor, oferirea promoțională sau în calitate de cadou, comercializarea la un preț mai mic decât prețul de referință produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora”;

se completează cu alineatele (22), (23) și (24) cu următorul cuprins:

„(22) Comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora prin unități de comerț ambulant amovibile și mobile, prevăzute de Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului, se sancționează cu amendă de la 175 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 350 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.

(23) Acceptarea de către funcționarii publici și persoanele cu funcție de demnitate publică, precum și de către membrii familiilor acestora, și solicitarea

sau acceptarea de către funcționarii publici și persoanele cu funcție de demnitate publică, precum și de către membrii familiilor acestora, a contribuțiilor financiare voluntare, materiale sau de altă natură, inclusiv a cadourilor din partea industriei tutunului, precum și încălcarea regulilor de prevenire și soluționare a conflictelor de interese prevăzute de Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului, se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(24) Acceptarea de către medic a oricărui tip de contribuție voluntară financiară, materială sau de altă natură, din partea companiilor din industria tutunului sau altor instituții susținute, inclusiv financiar, direct sau indirect de către industria tutunului, precum și promovarea, inclusiv în mass-media, scrisă, audiovizuală, on-line, de orice produse din tutun sau produse conexe ca având un nivel de risc redus pentru sănătate cu recomandarea acestora în practica medicală ca alternative pentru fumat se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 270 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 210 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice”.

3. În denumirea articolului 364¹, cuvintele „publicitatea și sponsorizarea” se substituie cu textul „publicitatea, promovarea și sponsorizarea”.

4. Articolul 400:

la alineatul (1), textul „art. 91¹ alin. (13)-(18) și (20)” se substituie cu textul „art. 91¹ alin. (13)-(16) și (22)”;

la alineatul (4¹), textul „art. 91¹ alin. (16) și (18)” se substituie cu textul „art. 91¹ alin. (15)-(16) și (22)”.

5. La articolul 406 alineatul (1), textul „art. 91¹” se substituie cu textul „art.91¹ alin. (1)-12), (20) și (24)”.

6. La articolul 408 alineatul (1), după textul „art. 84,” se introduce textul „art.91¹ alin. (21),”.

7. La articolul 423³ alineatul (1), după cuvintele „prevăzute la” se introduce textul „art. 91¹ alin. (23),”.

Art. IV. – La articolul 25 alineatul (5) din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 42-47, art. 145), cu modificările ulterioare, punctele 23¹) și 23²) vor avea următorul cuprins:

„23¹) să solicite respectarea interdicțiilor prevăzute la art. 24 alin. (1⁴) lit.

a), art. 25 alin. (1) și (4), art. 26 și art. 27 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului;

23²) să constate și/sau să examineze, în limitele competenței legislației contravenționale, contravențiile comise prin nerespectarea legislației privind controlul tutunului;”.

Art. V. – Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 462-466, art. 766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Pe tot parcursul textului, textul „Legea nr. 1227/1997” se substituie cu textul „Legea nr. 62/2022”.

2. Articolul 15 se completează cu alineatul (12) cu următorul cuprins:

„(12) La difuzarea programului audiovizual care conține scene cu produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzirea acestora, precum și scene cu procesul de consum al produselor menționate, furnizorii de servicii media sunt obligați să difuzeze, la începutul și la sfârșitul programului audiovizual, precum și la reluarea, după întrerupere, mesaj de avertisment cu următorul conținut: „Fumatul și consumul produselor care conțin nicotină dăunează grav sănătății dumneavoastră și a celor din jur și creează dependență”.

3. La articolul 63 alineatul (3), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) produse din tutun, produse conexe și dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun sau a produselor conexe;”.

4. La articolul 65 alineatul (3), textul „țigărilor și altor produse pe bază de tutun, a țigărilor electronice” se substituie cu textul „produselor din tutun, produselor conexe și dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun sau a produselor conexe”.

5. La articolul 69 alineatul (5), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) produse din tutun, produse conexe și dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun sau a produselor conexe;

b) produse și/sau servicii ale persoanelor fizice și juridice având ca obiect principal de activitate fabricarea ori vânzarea produselor din tutun, produselor conexe și dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun sau a produselor conexe;”.

Art. VI. – Articolul VI din Legea nr. 25/2023 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 92, art. 136), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

la alineatul (1) litera d), după textul „,art. I pct. 6” se introduce textul „și art. II,”, iar cuvântul „va” se substituie cu cuvântul „vor”;

la alineatul (2), cuvintele „Agenția Națională pentru Sănătate Publică” se substituie cu textul „autoritatea națională pentru gestionarea sistemului de trasabilitate, desemnată de Guvern”.

Art. VII – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția:

art. II, art. III, în partea ce se referă la art. 46¹ alin. (11) și completarea art. 91¹ cu alin. (24) și, corespunzător la art. 406, și art. VI, care intră în vigoare la expirarea termenului de 3 luni din data publicării;

art. I, pct. 22, pct. 23 și pct. 31, art. III, în partea ce se referă la art. 91¹ alin. (15), alin. (16) și abrogarea alin. (17) și alin. (18), art. 400 alin. (1) și alin. (4¹) în partea ce se referă la art. 91¹ în redacția nouă a alin. (15) și alin. (16), și art. IV pct. 23¹) în partea ce se referă la art. 26 și art. 27 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului și pct. 23²), care intră în vigoare la 31.05.2025;

art. I, pct. 6, pct. 10, pct. 11, în partea ce se referă la art. 16 alin. (3), pct. 12, pct. 13, pct. 14, pct. 15, pct. 16 și pct. 19, în partea ce se referă la abrogarea alin. (3)–(5) din art. 23 din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, care intră în vigoare la 21.03.2026;

art. I, pct. 11 în partea ce se referă la art. 16 alin. (4) care intră în vigoare la 01.01.2027.

(2) Produsele din tutun și cele conexe plasate pe piață până la data intrării în vigoare a prezentei legi pot fi comercializate în termen de 12 de luni.

(3) Guvernul:

1) în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va asigura republicarea, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, a Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului, cu modificările operate inclusiv prin prezenta lege, dându-le articolelor și alineatelor o nouă numerotare și corectând, după caz, toate referințele la articolele și la alineatele Legii nr. 278/2007;

2) în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a prezentei legi, va modifica actele sale normative în conformitate cu aceasta.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(controlul tutunului)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul este elaborat de Ministerul Sănătății de comun cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Elaborarea proiectului de hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative în domeniul controlului tutunului a fost impusă de situația precară, în care se află Republica Moldova, datorită prevalenței înalte a consumului produselor din tutun și produselor conexe, ceea ce reprezintă un risc major pentru sănătatea publică și care nu asigură ridicarea nivelului siguranței sănătății publice și al protecției sănătății umane ca o condiție prealabilă pentru dezvoltare durabilă, creștere economică și integrare în UE. Potrivit studiului național recent, care a examinat prevalența factorilor de risc pentru bolile netransmisibile (STEPS 2021), trei din zece moldoveni de vârstă adultă (29,9%) se declară fumători actuali și mai mult de un sfert (26,2%) consumă zilnic produsele din tutun. Cea mai mare îngrijorare este determinată de creșterea folosirii produselor de tutun încălzit și a țigărilor electronice, în special printre adolescenții din Republica Moldova. Deja în 2019, conform datelor studiului în rândul tinerilor (Global Youth Tobacco Survey, GYTS) 16,3% dintre tinerii în vârstă de 13-15 ani (20,4% dintre băieți și 11,8% dintre fete) foloseau produse de tutun, inclusiv produse de tutun încălzit. Conform aceluiași studiu, 12,7% dintre tinerii în vârstă de 13-15 ani foloseau țigări electronice. Astfel, deși procentul adolescenților care fumează în prezent țigări este în continuă scădere (de la 13,7% în 2004 până la 7,4% în 2019), acest beneficiu este contracarat de faptul că mai mulți fumează curent țigări electronice și produse din tutun încălzit. În a. 2019, mai mult de 1/3 din adolescenți (31,7%) au declarat că au încercat se fumeze țigaretile electronice cel puțin o dată, procentul consumatorilor curenți fiind de 12,7%.

Republica Moldova este singura țară din Regiunea Europeană a OMS care are o tendință de creștere a consumului de tutun¹. Aceste rezultate descurajatoare au fost determinate, în mare parte, de lobby din partea companiilor de tutun și modificări operate în perioada 2017-2018 și 2020 la legislația privind controlul tutunului prin care produsele din tutun încălzit au fost excluse de la toate reglementările restrictive și interdicții legate de publicitate, promovare și sponsorizare, etichetare, comercializare, precum și din cele pentru protecția împotriva expunerii la fumul de tutun. De menționat că însăși ministrul sănătății, muncii și protecției sociale din acea perioadă promova activ la Guvern modificări ale actelor normative care să favorizeze consumul produselor din tutun încălzit în rândul populației. Erodarea măsurilor de control al tutunului a continuat prin permiterea plasării pe piață și comercializarea pachetelor unitare, apoi și a ambalajelor exterioare ale produselor din tutun care creează asocieri cu produsele alimentare sau cosmetice ori cu jucăriile. Mai mult, în iulie 2018 au fost aprobate excepții de etichetare pentru produsele din tutun comercializate în magazinele duty free, iar în decembrie 2020 au fost aprobate majorări ale concentrației admisibile de nicotină în țigaretile electronice, iar dispozitivele și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora au fost excluse de la interdicțiile de expunere vizibilă în spațiile comerciale accesibile publicului. Astfel eficiența măsurilor de control al tutunului în Republica Moldova a fost afectată de ingerințele legislative și sub-legislative pro-industrie, ceea ce a diminuat și din capacitatea instituțiilor publice de resort pentru asigurarea protecției împotriva expunerii la fumul de tutun și punerea în aplicare a restricțiilor asupra oricărui tip de publicitate, promovare și sponsorizare a tutunului etc.

Este bine cunoscut că un cadru legal clar și cuprinzător este cel mai eficient instrument pentru a limita efectele devastatoare a tutunului, inclusiv asigurarea durabilității acestuia, în special prin neadmiterea ingerințelor pro-tabagice asemeni celor din anii 2017-2018 și 2020. Totodată, apariția în ultimii ani de noi produse din tutun și inovarea continuă a operatorilor din acest domeniu reprezintă o amenințare reală care poate scăpa de interdicțiile prevăzute de legile antitutun. În eforturile sale de a promova produsele din tutun, industria a recurs la produse din ce în ce mai atractive, din perspectiva ambalajului și al brandingului, ducând la creșterea interesului adolescenților pentru țigaretile

¹ WHO global report on trends in prevalence of tobacco use 2000–2030. Geneva: World Health Organization; 2024. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO.)

electronice și produsele din tutun încălzit. Industria tutunului desfășoară campanii informaționale foarte bine gândite pentru a recruta tineri în rândul fumătorilor. Documentele interne ale industriei tutunului relevă faptul că firmele de tutun consideră că adolescenții de 13 ani sunt principalii potențiali clienți; producătorii studiază obiceiurile tinerilor și elaborează produse și campanii de marketing, care îi vizează nemijlocit pe tineri².

Este critic ca legislația națională să țină pasul cu gama în continuă schimbare a produselor din tutun și produselor conexe, și să includă adaptări suplimentare necesare. Astfel, cadrul normativ național în domeniul controlului tutunului din 2015 a fost elaborat înainte ca produsele din categoriile relativ noi de articole tabagice și nicotină să ajungă pe piață. În consecință, unele dintre regimurile de control al produselor din tutun se aplică diferențiat și/sau cu ambiguitate pentru produsele respective.

În conformitate cu legile în vigoare, pe **ambalajele produselor** din tutun încălzit sunt plasate doar avertismente textuale despre dauna fumatului, care ocupă 30% din suprafață, în comparație cu un avertisment grafic (pictogramă) care ocupă 65% din suprafața pachetului, astfel cum este aplicabil în cazul produselor din tutun convenționale. Acest fapt induce impresia ca produsele din tutun încălzit sunt mai puțin nocive. Totodată, anume avertismentele ilustrate (pictograme) s-a dovedit în mod constant că descurajează consumul de tutun, în special în rândul adolescenților.

O altă particularitate a produselor din tutun încălzit este faptul că acestea prezintă sisteme cu două componente: (i) rezervele sau cartușele din tutun (în esență țigarete) și (ii) dispozitivul electronic de încălzire reutilizabil care nu conține tutun. Având interdicții prin lege pentru publicitatea produselor din tutun, companiile de tutun își edifică strategiile de marketing postând în prim plan brandul dispozitivului de încălzire. Dispozitivele electronice sunt promovate de companiile de tutun adesea separat de rezervele din tutun. Companiile aplică pentru dispozitive ambalaje atractive, pentru care nu se impune plasarea de avertismente cu referire la nocivitatea tutunului pentru sănătate, astfel sporind atractivitatea acestor produse pentru tineri.

În anul 2022 Comisia Europeană a aprobat Directiva delegată (UE) 2022/2100 de modificare a Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește retragerea anumitor excepții care vizează produsele din tutun încălzit. Noile prevederi se referă inclusiv la retragerea excepțiilor, în cazul produselor din tutun încălzit, de la obligațiile de a purta avertismentele de sănătate combinate pe ambalajele acestor produse. Statele UE au obligația de a se conforma prezentei directive până la 23 iulie 2023, cu aplicarea dispozițiilor începând cu 23 octombrie 2023. Menționăm că produsele din tutun încălzit, chiar dacă în procesul de utilizare nu implică un proces de combustie, emană atât nicotină cât și gudron, monoxid de carbon și alte substanțe chimice care dăunează sănătății, și Directiva delegată (UE) 2022/2100 de modificare a Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului a fost temeinic fundamentată, inclusiv din aceste considerente, pentru ca produsele din tutun încălzit să poate aceleași avertismente de sănătate combinate ca și celelalte produse din tutun.

Un alt element major care influențează inițierea consumului produselor din tutun la tineri este **expunerea în permanență la mesajele de promovare** al acestor produse distribuite agresiv de companiile de producători. Prin folosirea comunicării în mediu online și aplicarea de tactici subtile aplicate pentru diferite conținuturi de media, industria de tutun evită reglementările care vizează publicitatea tradițională. Astfel, tinerii continuă să fie expuși zilnic prin intermediul produselor audiovizuale (video, audio, în internet, filme artistice difuzate de operatorii prin cablu), în care este demonstrat consumul produselor din tutun, pot fi vizualizate produsele din tutun și cele conexe, dispozitivele și accesoriile de încălzire și utilizare a acestor produse, fără avertismentul mențiunea că fumatul este dăunător sănătății. Fiind influențați semnificativ de modele comportamentale prezentate în media, tinerii sunt tentați să consume produsele din tutun pentru a se conforma comportamentelor urmărite la personajele din filme și emisiuni. Astfel, expunerea tinerilor la diferite conținuturi audiovizuale pro-tabagism creează, în special printre copii și adolescenți, iluzia unei asocieri dintre perfecțiunea athletică, eleganță, delicatețe, frumusețe și fumat. În baza celor relatate mai sus, este necesar de a revedea legislația în domeniul controlului tutunului, astfel încât legile să reglementeze la modul corespunzător produsele de tutun încălzit și țigarele electronice, în special prevederi cu

² Perry CL. The Tobacco Industry and Underage Youth Smoking: Tobacco Industry Documents from the Minnesota Litigation. Archives of Pediatric and Adolescent Medicine. 1999;153:935-941.

referire la ambalare și etichetare și publicitate, inclusiv prezentarea indirectă a produselor din tutun, produselor conexe, conexe, dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, în filme, emisiuni TV și emisiuni online.

O altă componentă esențială în controlul tutunului este și **protecția împotriva expunerii la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex**. În Republica Moldova, s-au înregistrat progrese importante în implementarea interdicțiilor complete de fumat în spațiile închise, inclusiv pentru sectorul de alimentație publică. Conform datelor ANSP, nivelul de conformitate cu normele legale constituie 74%, în cadrul controalelor de stat.

Datele studiului GYTS 2019 au relevat că 46,4% dintre tineri în vârstă 13-15 ani sunt expuși la fumul de tutun în spațiile publice deschise. În același timp, cele mai frecvente petiții adresate Ministerului Sănătății din partea populației privind nerespectarea dreptului la un mediu fără fum vizează zonele de agrement, terenurile de sport, plajele. Există dovezi care măsoară modul în care fumatul afectează calitatea aerului în astfel de locuri în aer liber, în special în locurile publice frecventate de familiile cu copii. Un studiu care a măsurat nivelurile de fum de țigară într-o varietate de locații în aer liber a arătat că o persoană care stă lângă un fumător într-o zonă în aer liber ar putea fi expusă la niveluri de fum de țigară similare cu cele ale unei persoane care stă într-o tavernă în interior unde fumatul este permis. Studiile demonstrează că, chiar și în zonele exterioare bine ventilate, nivelurile de fum pasiv pot fi suficient de ridicate pentru a reprezenta un risc pentru sănătatea celor din apropiere³.

Mai mult, admiterea fumatului în spațiile publice deschise și semideschise, așa ca terenurile de sport, parcurile acvatice, în preajma piscinelor, pe plaje determină crearea unor atitudini de acceptare și de normalizare socială a fenomenului de către tineri. Astfel, copii și adolescenți în prezența cărora se consumă produsele din tutun și produse conexe inițiază cu o probabilitate mult mai mare acest obicei nociv, devenind în scurt timp consumatori dependenți cu toate consecințele negative pentru sănătatea și dezvoltarea acestora. Scopul extinderii interdicțiilor pentru consumul produselor din tutun asupra unor spații publice deschise și semideschise așa ca terenurile de sport, parcurile acvatice, în preajma piscinelor, pe plaje este de a proteja mai bine copiii, împotriva expunerii la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex și de a descuraja consumul de tutun și nicotină. Prin implementarea interdicțiilor de fumat atât în locurile menționate supra este posibilă reducerea semnificativă a expunerii la substanțele nocive conținute în fumul secundar și terțiar, minimizând riscurile pentru sănătate pentru copii.

Interzicerea fumatului în locurile publice de joacă și pe terenurile de sport, de asemenea, are și un rol în încurajarea modelării pozitive și a denormalizării, în special pentru generațiile tinere. Interzicerea fumatului în locuri publice transmite un mesaj clar că fumatul nu este un comportament acceptabil din punct de vedere social. Acest lucru poate ajuta să-i descurajeze pe tineri să inițieze obiceiurile de fumat, împiedicând generațiile viitoare să devină fumători și contribuind la sănătatea publică generală. În plus, acest lucru poate avea un impact pozitiv asupra fumătorilor actuali, prin crearea unui mediu care susține renunțarea sau reducerea obiceiurilor de fumat.

Deși legislația UE nu armonizează normele statelor membre privind mediile fără fum, considerentul 48 al Directivei 2014/40/UE încurajează statele membre să ia măsuri de reglementare.

Adițional, Recomandarea Consiliului din 2009 privind mediile fără fum a cerut statelor membre să introducă măsuri pentru a asigura o protecție eficientă împotriva expunerii la fumul de tutun, astfel cum se prevede la articolul 8 din Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății pentru controlul tutunului, și anume: Fiecare Parte va adopta și va implementa în zonele de jurisdicție națională existente, stabilite de legea națională, și va promova activ la nivelul ei de autoritate adoptarea și implementarea unor măsuri eficiente legislative, executive, administrative și/sau de altă natură, asigurând protecția împotriva expunerii la fumul de tutun la locurile de muncă închise, în mijloacele de transport public, în locurile publice închise și, după caz, în alte locuri publice. Scopul acestei recomandări a Consiliului este de a proteja persoanele din UE împotriva expunerii la fumul de produse tabagice, precum și de a-i încuraja pe fumători să se lase de acest obicei. De asemenea, conform OMS

³ Submission on smoke-free outdoor eating and drinking. Heart Foundation.

https://www.heartfoundation.org.au/getmedia/20adc565-954f-4114-9ab9-941a77ce36ad/Heart_Foundation_Submission_Smoke-free_OutdoorEatingandDrinking2013_final.pdf

niciun nivel de expunere la fumul de tutun sau aerosolul de produs din tutun sau de produs conex nu este sigur.

În aceeași ordine de idei, implementarea legislației de interzicere a fumatului în spațiile publice este influențată negativ de interpretări și percepții eronate, atât din partea consumatorilor produselor din tutun și celor conexe, cât și al administratorilor de spații vizate, privind spectrul de produse pentru care aceste interdicții sunt aplicabile. Având în vedere varietatea actuală a produselor din tutun și cele conexe, care sunt interzise pentru utilizare în spațiile închise, semiînchise și în anumite spații publice deschise, semnul unic de interzicere a fumatului pe care este prezentată o țigaretă aprinsă, barată de o linie roșie transversală nu reflectă această multitudine de produse. Organizația Mondială a Sănătății a propus țărilor membre pentru preluare semne care prezintă diferite categorii de produse din tutun, după cum prevede acest proiect de act normativ.

Referitor la obiecția din opinia SEIR privind oferirea unei posibilități a delimitării spațiilor destinate adulților pentru fumat menționăm că proiectul de lege a fost modificat prin excluderea interdicției fumatului la terase.

Un aspect cheie al politicilor în domeniul controlului tutunului este și **monitorizarea produselor din tutun**. Sistemul de monitorizare din Republica Moldova reglementat prin legislația actuală nu este aliniat formatului comun de raportare stabilit pentru statele membre UE pentru transmiterea datelor privind ingredientele conținute în tutun și produsele conexe și pentru divulgarea publicului a datelor colectate.

Proiectul elaborat este în concordanță cu prevederile Convenției-cadru a OMS pentru controlul tutunului (CCCT), care reprezintă primul tratat internațional negociat sub auspiciile OMS, și care este un tratat bazat pe dovezi, care reafirmă dreptul tuturor persoanelor la cele mai ridicate standarde de sănătate. CCCT reprezintă o modificare de paradigmă în dezvoltarea unei strategii regulatorii pentru adresarea substanțelor care creează dependență, și afirmă importanța strategiilor de reducere a cererii, precum și a problemelor legate de furnizare a produselor din tutun și produselor conexe. Republica Moldova ratificând CCCT prin Legea nr.124/2007, și fiind parte la CCCT din a.2009, și-a luat angajamentele de a adopta și implementa măsuri eficiente legislative, executive, administrative și/sau de altă natură și de cooperare cu alte Părți, în mod adecvat, pentru elaborarea politicilor necesare de prevenire și reducere a consumului de tutun și produse conexe, a dependenței de nicotină și a expunerii la fumul de tutun sau de produs conex sau la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex.

Totodată, progresul în domeniul controlului tutunului este relevant pentru parcursul European al Republicii Moldova, fiind parte al Acordului de Asociere. Raportul analitic al alinierii Moldovei la acquis-ul UE prezentat de Comisia Europeană în februarie 2023, a recunoscut progresele RM în preluarea normelor UE referitoare la fabricarea, vânzarea, publicitatea și promovarea articolelor din tutun. Totodată, în baza constatărilor din raport au fost identificate acțiunile prioritare ce urmează a fi realizate în perioada imediat următoare în vederea accelerării procesului de implementare. Una din recomandările Comisiei Europene oferite în Raportul privind extindere 2023 se referă la consolidarea cadrului legislativ în domeniul controlului tutunului.

Acțiunea de revizuire a legislației antitutun este inclusă în Planul național de acțiuni pentru aderare a Republicii Moldova la UE pentru aa 2024-2027.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prevederile proiectului prezentat reprezintă un exercițiu de transpunere parțială a Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre în ceea ce privește fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun și a produselor conexe și de abrogare a Directivei 2001/37/CE, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022, , Recomandării Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind mediile fără fum de tutun, în contextul executării angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (Anexa XIII la Capitolul 21 (Sănătate publică);

Gradul de compatibilitate este reflectat în tabelele de concordanță.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prezentat presupune consolidarea cadrului legislativ în domeniul controlului tutunului, care este în concordanță cu prevederile Convenției-cadru a OMS pentru controlul tutunului și se

adaptează la angajamentele față de UE privind controlul tutunului, precum și noile evoluții în ceea ce privește produsele din tutun și produsele conexe.

Proiectul prevede aprobarea modificărilor în Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320/2012, Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, Legea nr. 25/2023 pentru modificarea unor acte normative.

Principalele prevederi incluse în proiect se referă la următoarele aspecte:

1. Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului

Cuprinsul legii se completează cu noțiuni noi sau modificate, care se aliniază noțiunilor definite în legislația europeană: *flacon de reumplere; modificare substanțială a circumstanțelor; mediul fără fum; nicotină; nivel al emisiilor; produs din tutun încălzit; pungă; tutun etc.*. Stabilirea acestor noțiuni va exclude ambiguitățile în interpretarea și aplicarea prevederilor legislative.

La articolul 11 se abrogă normele care deja nu mai sunt în vigoare. La articolul 12 se specifică că dreptul de verificare de către MS, prin intermediul ANSP, a corespunderii nivelurilor de emisii în laboratoare autorizate, care nu sunt deținute și nici controlate în mod direct sau indirect de către industria tutunului.

Articolul 13 se modifică prin completarea **cerințelor pentru raportare** de către Agenții economice care produc și/sau importă tutun și/sau produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora cu:

- studiile interne și externe de care dispun cu privire la cercetarea pieței și preferințele diverselor grupuri de consumatori, incluzând tinerii și fumătorii curenți, referitoare la ingrediente și emisii, precum și rezumatele oricăror studii de piață pe care le realizează atunci când lansează produse noi.

- volumul anual al vânzărilor per marcă și tip, raportate în număr de țigarete sau cantități de lichide, dispozitive de încălzire, accesorii de utilizare – exprimate în kilograme, litri, unități.

Articolul 13 se completează cu reglementări noi ce includ, pe lângă obligațiile de raportare prevăzute la articolul 13, raportarea extinsă în cazul anumitor aditivi conținuți în țigarete și tutun pentru rulat care sunt incluse pe o listă prioritară, aprobată de Guvern. Prevederea dată stabilește temeiul legal pentru transpunerea *Deciziei de punere în aplicare (UE) 2016/787 a Comisiei din 18 mai 2016 de stabilire a unei liste prioritare a aditivilor conținuți în țigarete și tutun destinat rulării în țigarete care fac obiectul obligațiilor sporite de raportare* – măsură inclusă în Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE pe anii 2024-2027, prevăzută pentru luna iunie 2024.

La art.15 privind cerințele generale de etichetare a produselor din tutun se includ și produsele conexe, pentru a asigura cerințe generale unice pentru etichetarea produselor din tutun și produselor conexe.

Articolul 16 prevede **cerințe unice pentru etichetarea produselor din tutun pentru fumat, care includ toate** produsele din tutun, inclusiv pachetele de produs din tutun încălzit (rezerve din tutun), ce vor fi etichetate conform aceluiași cerințe ca și pachetele de țigarete, inclusiv suprafața dedicată avertismentelor textuale și combinate. Pe pachetele de produse din tutun încălzit pe care actualmente se aplică doar avertismente textuale, după modificare vor fi aplicate avertismente de sănătate combinate, în conformitate cu Directive 2014/40/UE.

O altă prevedere propusă în art. 16 include ajustarea la cerințele Directivei 2014/40/UE privind aprobarea a 3 seturi de avertismente combinate, care vor fi rulate anual pe produsele din tutun, cu redarea consecințelor consumului acestor produse. Se propune ca această normă să intre în vigoare la 01.01.2027.

Se completează cu un articol nou 16¹ care include reglementări pentru etichetarea produselor conexe, și anume: i) Pe fiecare pachet unitar și pe orice ambalaj exterior al țigaretelor electronice care conțin nicotină și al flacoanelor de reumplere se imprimă avertismentul de sănătate: „Acest produs conține nicotină. Nicotina generează un grad ridicat de dependență”; ii) Pe fiecare pachet unitar și pe orice ambalaj exterior al țigaretelor electronice fără nicotină și al flacoanelor de reumplere fără nicotină se imprimă avertismentul de sănătate: „Fumatul acestui produs dăunează sănătății dumneavoastră”; iii) Pe fiecare pachet unitar și pe orice ambalaj exterior al produselor din plante

pentru fumat se imprimă avertismentul de sănătate: „Fumatul acestui produs dăunează sănătății dumneavoastră”.

Articolul 17¹ care reglementează etichetarea produselor din tutun care nu arde, care în proiect sunt, de fapt, produse din tutun încălzit, se propune spre abrogare prin faptul că etichetarea produselor din tutun încălzit se va realiza în conformitate cu prevederile articolul 16.

Amendamentele introduse la articolul 19 care reglementează prezentarea produselor includ produsele conexe, pentru a asigura ca acestea să nu includă caracteristici care: i) promovează un produs din tutun sau încurajează consumul lui prin crearea unei impresii eronate cu privire la caracteristicile, efectele asupra sănătății, riscurile sau emisiile acestuia, etichetele nu includ nici o informație în legătură cu conținutul de nicotină, gudron sau monoxid de carbon al produsului din tutun; ii) sugerează că un anumit produs din tutun sau produs conex are o biodegradabilitate mai bună sau alte avantaje de mediu; iii) creează impresia unor avantaje economice prin includerea unor bonuri imprimate, oferte de reducere, de distribuire gratuită, oferte de tipul „două produse la preț de unul” sau alte oferte similare.

Se completează cu articolul 19¹ care transpune prevederile Directivei 2014/40/UE privind **forma și aspectele pachetelor unitare** pentru produsele din tutun, prevederi care nu au fost preluate anterior. Aceasta va permite unificarea formelor pachetelor, precum și respectarea dimensiunilor avertismentelor de sănătate.

Articolul 21 se expune cu următorul titlu ”Publicitatea, promovarea și sponsorizarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora”. Totodată, articolul se completează cu alineatele (1¹) și (1²) ce țin de interzicerea prezentării produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora în materiale și programe video, audio, TV, a jocurilor de calculator nou create. La **difuzarea materiale audiovizuale**, inclusiv a filmelor TV și video, a programelor de știri, care conțin scene cu produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, precum și scene cu procesul de consum al produselor menționate, se vor aplica normele stabilite în Codul serviciilor media audiovizuale ale Republicii Moldova nr.174/2018. De asemenea a fost acceptată obiecția din opinia SEIR de a înlocui, la pct.17 din proiectul de lege (modificările la art.21 alin.(9) din legea nr.278/2007), textul „reducerea prețurilor, efectuarea propozițiilor” cu textul „aplicarea ofertelor de reducere a prețurilor”. La articolul 22 se completează cu reglementări privind notificarea produselor conexe.

La articolul 23 care specifică cerințele privind produsele conexe se includ reglementări pentru asigurarea condițiilor de plasare pe piață și anume: i) lichidele care conțin nicotină nu au ingrediente care să prezinte riscuri pentru sănătatea umană, fie că sunt sau nu supuse încălzirii; ii) țigăretele electronice eliberează doze constante/fixe de nicotină în condiții de utilizare normală; iii) țigăretele electronice și flacoanele de reumplere, inclusiv cele fără nicotină, sunt astfel fabricate încât să se prevină intervenția necorespunzătoare asupra acestor produse și manipularea necorespunzătoare a acestora de către copii, de asemenea sunt protejate împotriva casabilității sau a scurgerilor de lichide și sunt prevăzute cu un mecanism care asigură reumplerea fără scurgeri de lichide. Se mai prevede că cerințele tehnice pentru mecanismul de reumplere al țigaretelor electronice se aprobă de Guvern. De asemenea, se prevede ca pachetele unitare de țigărete electronice și de flacoane de reumplere, inclusiv cele fără nicotină, includ un pliant cu instrucțiuni de utilizare, contraindicații, avertismente pentru grupurile de risc specifice, eventualele efecte adverse, potențialul de dependență și toxicitate.

La articolul 24 care reglementează comercializarea produselor din tutun, produselor conexe, dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora se interzice plasarea pe piață a produselor conexe – pliculețe cu nicotină. De asemenea, se completează cu alineatul (1⁴) care preia reglementările din articolul 25 alin.(1) literele b) - g) deoarece acestea sunt improprii articolului în cauză, inclusiv cu descrierea exhaustivă a denumirilor unităților de comerț ambulant în care este interzis comercializarea produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora, pentru a evita orice interpretări în procesul de aplicare a legii.

La articolul 25 a fost reformulat alineatul (1), ca urmare a preluării literelor b), d) - g) din articolul 24 menționat supra, și completat cu referința la Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul

interior în cazul termenului - suprafața comercială a unității comerciale, care este utilizat în articolul 25.

Amendamentele la art. 26 presupun eliminarea termenului „locurile de uz comun” din alin.(1) lit. a) deoarece creează tautologie juridică cu noțiunea „spații publice”. De asemenea, modificările propuse la art. 26 reiesă din prevederile art. 3 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, care stipulează că proiectul de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de același nivel cu care se află în conexiune. Astfel se propun a fi ajustate normele prezente referitoare la spațiile de uz comun ale blocurilor de locuit, cu normele din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe. În același timp, se propun norme ce elimină actualele interpretări din lege care se referă la interdicția fumatului în stațiile de transport public, și instituții de profil medical, educațional, social, cultural, sportiv etc. La fel, se completează lista **spațiilor unde este interzis fumatul**, inclusiv pe terenurile de sport, în parcurile acvatice, în preajma piscinelor. Reglementarea respectivă este necesară pentru a asigura dreptul la un mediu fără fum, garantat de Legea 278/2007, în special în locurile vizitate cel mai frecvent de familiile cu copii și une aceștia vor beneficia de un nivel mai înalt de protecție față de expunerea la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex. De asemenea, în acest articol la alineatul (2) se expune mai clar responsabilitatea angajatorilor, proprietarilor, managerilor spațiilor publice și ale locurilor de muncă să asigure respectarea normelor legale și un mediu fără fum la locurile de muncă și în spațiile aflate în gestiune.

Amendamentele la articolul 27 și includerea Anexei la Legea 278/2007 se referă la modificarea **semnului unic de interdicere a fumatului** cu expunerea acestuia în versiunea recomandată de Organizația Mondială a Sănătății, care va include o țigaretă aprinsă, un dispozitiv pentru încălzirea tutunului activat, o țigaretă electronică activată și o narghilea activată într-un cerc roșu, barată de o linie roșie transversală – care poate fi însoțit de avertismentul „Fumatul este interzis”. Fumatul în aceste încăperi/spații/transportul public contravine legii”, spre deosebire de semnul actual care include doar o țigaretă aprinsă barată de o linie roșie transversală. Această modificare este necesară pentru stabilirea că restricțiile privind fumatul includ nu doar fumatul țigaretelor convenționale, ci și a altor produse din tutun sau produse conexe noi, cu utilizarea dispozitivelor de încălzire și de livrare a nicotinei, ponderea consumului cărora este în creștere. Anexa conține prezentarea grafică a semnului unic de interdicere a fumatului.

De asemenea, pentru punerea în aplicare a prevederilor articolelor 28, 29 și 30 ce reglementează interdicerea parteneriatului, contribuțiilor voluntare și prevenirea și soluționarea conflictelor de interese în elaborarea și implementarea politicilor publice de control al tutunului se propune ca Guvernul să aprobe Mecanismul de supraveghere a respectării interdicțiilor privind parteneriatele cu industria tutunului și a prevenirii și soluționării conflictelor de interese în elaborarea și implementarea politicilor publice de control al tutunului.

La articolul 34 ce ține de reglementarea supravegherii consumului de produse din tutun și a expunerii la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau produs conex se includ și produsele conexe, pentru a asigura echilibru reglementărilor de supraveghere a acestora. Art. 37 a fost modificat în vederea eliminării reglementărilor de retragere a actelor permissive, pentru agenții economice care activează în baza acestora, pentru nerespectarea repetată a legislației privind controlul tutunului, și înlocuit cu reglementări care înăspresc contravențiile în conformitate cu modalitatea stabilită de Codul contravențional nr. 218/2008.

2. Amendamentele aduse la articolul 17 din **Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic** au drept scop interdicerea acceptării de către medic a oricărui tip de contribuție voluntară, financiară, materială sau de altă natură, din partea companiilor din industria tutunului sau altor instituții susținute, inclusiv financiar, direct sau indirect de către industria tutunului, precum și promovarea, inclusiv în mass-media, scrisă, audiovizuală, on-line, de orice produse din tutun sau produse conexe ca având un nivel de risc redus pentru sănătate cu recomandarea acestora în practica medicală ca alternative pentru fumat. Aceste amendamente au scopul de reglementa în obligațiile profesionale ale medicului norme care să prevină acțiuni în promovarea unor produse din tutun sau produse conexe, ca fiind mai puțin dăunătoare decât altele, ceea ce contravine obligațiilor sale profesionale - medicul nu este în drept să supună pacientul unui risc nejustificat, nici chiar cu acordul acestuia.

3. Amendamentele la Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 vin să asigure echilibru între normele art.91¹ și art.364¹ în privința remedierii unor încălcări care constituie contravenții (art.46¹) alin. (11), pentru care acestea nu se aplică în cazul art.91¹ dar sunt valabile pentru art.364¹, ceea ce nu asigură coerență și echilibru pentru constatarea și examinarea contravențiilor pentru încălcarea legislației privind controlul tutunului. Astfel se propune excluderea art.364¹ din reglementările art.46¹ alin. (11).

De asemenea, se completează art. 91¹: i) alineatul (3) cu norme care interzic plasarea pe piață a pliculețelor cu nicotină; ii) înăsprirea sancțiunilor pentru contravențiile legate de comercializarea produselor din tutun, produselor conexe a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora fără a verifica în modul stabilit de legislație vârsta cumpărătorului sau în alt mod decât prin vânzare-cumpărare sau fără ca vânzătorul și cumpărătorul să se afle fizic unul în prezența altuia (alin. (10) și alin. (13)); iii) expunerea alineatelor (15) și (16) în conformitate și cu referire la art. 26 alin.(1) din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului; iv) abrogarea alineatelor (17) și (18); v) expunerea alineatului (21) în redacție în ceea ce privește reducerea prețurilor, efectuarea promoțiilor, oferirea promoțională sau în calitate de cadou, comercializarea la un preț mai mic decât prețul de referință produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor și a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora; vi) completarea cu alineatele (22)-(24) pentru a asigura reglementări contravenționale pentru încălcări în cazul comerțului ambulant, acceptarea de către funcționarii publici și persoanele cu funcție de demnitate publică a contribuțiilor financiare voluntare, materiale sau de altă natură, inclusiv a cadourilor din partea industriei tutunului, și acceptarea de către medic a oricărui tip de contribuție voluntară financiară, materială sau de altă natură, din partea companiilor din industria tutunului.

Concomitent se propune redactarea art. 364¹, 400, 406, 408 și 423³ pentru o mai bună partajare a responsabilităților organelor de specialitate cu drept de constatare și examinare a contravențiilor în domeniul controlului tutunului – Ministerul Afacerilor Interne și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, precum și includerea unor responsabilități pentru Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor și pentru Autoritatea Națională de Integritate.

4. Amendamentele la articolul 25 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320/2012 includ respectarea prevederilor din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, prin afișarea semnelor unice de interzicere a fumatului în locuri vizibile, și în cazurile în care sunt constatări înaintate de către populație, interzicerea fumatului în spațiile publice și în alte locuri în care fumatul este interzis, comercializarea produselor din tutun și produselor conexe prin unități de comerț ambulant.

5. Amendamentele la Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018 vin cu unele modificări și completări la articolul 15 prin completarea cu alin.(12) ce vizează protecția minorilor, articolele 63, 65 și 69 ce vizează reglementările privind cerințe generale privind comunicările comerciale audiovizuale, sponsorizarea programelor audiovizuale, și plasarea de produse, în care sunt interzise produse din tutun, produse conexe și dispozitive și accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun sau a produselor conexe.

6. Amendamentele la Articolul VI din Legea nr. 25/2023 pentru modificarea unor acte normative prevăd uniformizarea intrării în vigoare a modificărilor realizate prin Legea nr.25/2023, în scop de a evita neconcordanțele între modificările la Legea nr.278/2007 și Codul Contravențional nr.218/2008.

7. Dispozițiile finale și tranzitorii stabilesc perioade de intrare treptată a reglementărilor, mai mari de la expirarea termenului de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în special pentru cele în care antreprenorii trebuie să se conformeze la reglementările legate de etichetarea produselor din tutun pentru fumat cu pictograme, care din 01.01.2027 se propun a fi câte trei seturi, în conformitate cu prevederile Directivei 2014/40/UE. De asemenea, pentru reglementările de etichetare și ambalare a produselor din tutun și produselor conexe se propune intrarea în vigoare din 21.03.2026, odată cu intrarea în vigoare a reglementărilor pentru marcajele de trasabilitate aprobate prin Legea nr.25/2023. Reglementările pentru protecția împotriva expunerii la fumul de tutun și la aerosolul de produs din tutun sau de produs conex se propun a intra în vigoare din 31.05.2025, concomitent cu contravențiile pentru încălcarea acestora. Reglementărilor pentru neadmiterea implicării medicilor în promovarea unor produse din tutun sau produse conexe, ca fiind

mai puțin dăunătoare decât altele, ceea ce contravine obligațiilor sale profesionale - medicul nu este în drept să supună pacientul unui risc nejustificat, nici chiar cu acordul acestuia, se propun a intra în vigoare, concomitent cu măsurile de contravenție, la expirarea termenului de 3 luni din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

De asemenea, conform opiniei SEIR, care au fost acceptate, se propune ca Guvernul în termen de 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta, precum și faptul că produsele din tutun și cele conexe plasate pe piață până la data intrării în vigoare a legii pot fi comercializate în termen de 12 de luni.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Analiza impactului la proiectul de hotărâri de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (controlul tutunului), este anexată la dosarul proiectului de act normativ.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prevederile de modificări și completări la Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, Legea nr. 264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008; Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320/2012, Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr.174/2018, vor fi încorporate în Legile respective și în actele normative ale Guvernului în domeniul controlului tutunului în scopul implementării prevederilor în cauză.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, Proiectul de hotărâre a Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, compartimentul „Transparență”, Proiecte supuse consultărilor publice” și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat la link-urile:

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-anunta-initierea-procedurii-de-elaborare-a-proiectului-de-lege-privind-modificarea-unor-acte-legislative-controlul-tutunului/11514>;

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-prezinta-spre-consultari-publice-proiectul-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-controlul-tutunului/11762>.

Proiectul hotărârii de Guvern a fost consultat și avizat, inclusiv repetat, de autoritățile publice și instituțiile interesate în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, propunerile înaintate au fost luate în considerare și compilate în tabelul de sinteză.

În cadrul Ședinței de eliminare a divergențelor din 15.05.2024, inclusiv propunerile adiționale înaintate de către autoritățile și instituțiile interesate, în urma ședinței de eliminare a divergențelor din 15.05.2024 au fost luate în considerare și compilate în tabelul de sinteză. Procesul-verbal al Ședinței de eliminare a divergențelor din 15.05.2024 este anexat la dosarul proiectului de act normativ.

8. Constatările expertizei anticorupție

În scopul respectării prevederilor art. 34 și 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei anticorupție. Raportul de expertiză anticorupție Nr. ELO24/9610 din 18.04.2024 este anexat la dosarul proiectului de act normativ, iar concluzia expertizei a fost luată în considerare și compilată în tabelul de sinteză.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de hotărâre a fost supus expertizării de Centrul de Armonizare a Legislației. Avizul de compatibilitate a concluzionat că, în scopul armonizării progresive a legislației naționale la legislația UE, potrivit angajamentelor asumate în calitate de stat candidat la aderarea UE, se va asigura revizuirea proiectului și documentelor anexate prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate, care au fost luate în considerare și compilate în tabelul de sinteză.

10. Constatările expertizei juridice

În temeiul art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției. Avizul a constituit din propuneri de completare și modificare asupra proiectului, care au fost luate în considerare prin ajustarea proiectului.

11. Constatările altor expertize

În conformitate cu prevederile pct. 11, subpct. 21, lit. a) și b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019, proiectul de AIR a fost examinat în cadrul ședințelor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 12.12.2023 și proiectul de hotărâre de Guvern a fost examinat în cadrul ședințelor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 16.04.2024 unde au fost susținute cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor, care au fost luate în considerare la etapa de definitivare a proiectului.

Totodată, obiecțiile prezentate de SEIR au fost luate în considerare în versiunea redactată a proiectului de lege, unde au fost efectuate modificări conform obiecțiilor SEIR, și care sunt menționate în această notă informativă și în tabelul de sinteză.

În contextul implementării angajamentelor legate de implementarea Convenției-cadru privind Controlul Tutunului a Organizației Mondiale a Sănătății, precum și în conformitate cu cap. IV Asigurarea eficienței politicilor publice de control al tutunului, a Legii 278/2007 privind controlul tutunului, politicile publice în domeniul controlului tutunului nu trebuie supuse consultărilor cu industria tutunului.

Ministru

Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2024.07.31 18:11:18 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO